

❖ Două unghiuri sunt *opuse la vârf* dacă au același vârf și laturile unuia sunt în prelungirea laturilor celuilalt.

Două unghiuri opuse la vârf sunt congruente.

❖ Trei sau mai multe unghiuri sunt formate în jurul unui punct dacă îndeplinesc simultan condițiile: • au același vârf; • oricare două unghiuri nu au puncte interioare comune; • oricare punct al planului (diferit de vârf) se află ori pe una dintre laturile unghiurilor, ori în interiorul unuia dintre ele.

Suma măsurilor unghiurilor formate în jurul unui punct este 360° .

❖ Două unghiuri se numesc *complementare* dacă suma măsurilor lor este 90° , iar fiecare dintre ele este *complementul* celuilalt.

❖ Două unghiuri se numesc *suplementare* dacă suma măsurilor lor este 180° , iar fiecare dintre ele este *suplementul* celuilalt.

❖ Două unghiuri proprii care au vârf comun, o latură comună, iar celelalte două laturi de o parte și de alta a dreptei suport a laturii comune se numesc *unghiuri adiacente*.

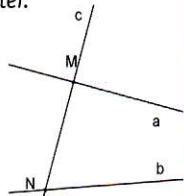
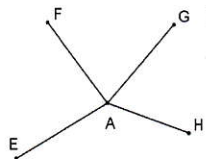
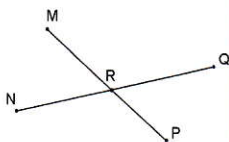
❖ Se numește *bisectoare* a unui unghi propriu semidreapta cu originea în vârful unghiului, situată în interiorul unghiului, care formează cu laturile unghiului două unghiuri congruente.

❖ Unghiurile care se află de o parte și de alta a unei secante se numesc *unghiuri alterne*, iar cele care se află de aceeași parte se numesc *unghiuri de aceeași parte a secantei*.

❖ Unghiurile care se află în interiorul zonei mărginite de dreptele a și b (tăiate de secanta c) se numesc *unghiuri interne*, iar cele care se găsesc în afara acestei zone se numesc *unghiuri externe*.

❖ Pentru unghiurile situate de aceeași parte a unei secante, dar unul intern și celălalt extern, vom folosi numele *unghiuri corespondente*.

❖ Dacă două drepte formează cu o secantă o pereche de unghiuri de același tip congruente, atunci și celelalte unghiuri de același tip sunt congruente.

❖ Două drepte a și b , conținute în același plan, care nu au niciun punct comun sunt *paralele* ($a \parallel b$).

❖ Două drepte paralele cu o a treia dreaptă sunt paralele între ele (dacă $a \parallel c$ și $b \parallel c$, atunci $a \parallel b$).

❖ Dacă două drepte sunt paralele, atunci ele formează cu orice secantă: *unghiuri interne de aceeași parte a secantei* suplementare, *unghiuri externe de aceeași parte a secantei* suplementare, *unghiuri alterne interne* congruente, *unghiuri alterne externe* congruente, *unghiuri corespondente* congruente, și reciproc.

❖ Axioma paralelelor

Printr-un punct exterior unei drepte se poate duce o singură paralelă la dreapta dată.

Drepte perpendiculare

❖ Două drepte, a și b , care formează un unghi drept se numesc *drepte perpendiculare*; notăm $a \perp b$.

❖ Dacă dreptele a și b **nu** sunt perpendiculare, atunci dreapta a este *oblică* față de dreapta b .

❖ Două drepte perpendiculare pe aceeași dreaptă sunt paralele.

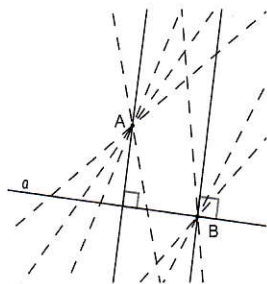
❖ Dintr-un punct exterior unei drepte se poate construi o singură perpendiculară pe dreapta dată.

Dacă $AB \perp a$, $A \notin a$ și $B \in a$, atunci B se numește *piciorul perpendicularei duse din A pe dreapta a*.

❖ *Distanța de la un punct (A) la o dreaptă (a)* este distanța de la punct la piciorul perpendicularei duse din punct pe dreaptă, $d(A, a)$. Dacă $d(A, a) = 0$, atunci $A \in a$.

❖ Dintr-un punct A exterior dreptei a putem construi o singură perpendiculară pe dreaptă, dar oricâte oblice dorim.

Printr-un punct B al dreptei a putem construi o singură perpendiculară pe dreapta dată, dar oricâte oblice dorim.

Simetrie

❖ **Mediatoarea** unui segment este dreapta perpendiculară pe dreapta suport a segmentului dusă prin mijlocul acestuia.

❖ Spunem că punctele A și B sunt **simetrice** față de o dreaptă d (**axă de simetrie**) dacă dreapta d este mediatoare a segmentului AB .

❖ Dacă o figură geometrică coincide cu simetrica ei față de o dreaptă, spunem că figura este **simetrică** față de dreapta dată, iar aceasta este **axă de simetrie a figurii**.

❖ Mediatoarea unui segment este axa de simetrie a segmentului.

❖ Bisectoarea unui unghi este axa de simetrie a unghiului.

Triunghiul

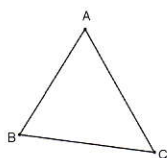
❖ Suma lungimilor laturilor unui triunghi se numește **perimetrul triunghiului**: $P_{\triangle ABC} = a + b + c$.

Vom nota cu p **semiperimetrul**: $p = \frac{a+b+c}{2}$.

❖ Triunghiurile pot fi clasificate astfel:

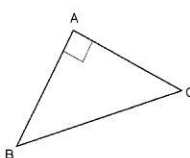
✓ **după măsurile unghiurilor lor:**

triunghi
ascuțitunghic

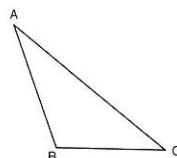
toate unghiurile
sunt ascuțite

triunghi
dreptunghic

un unghi este
drept

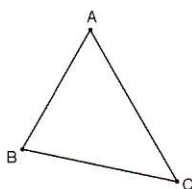
triunghi
obtuzunghic

un unghi este
obtuz

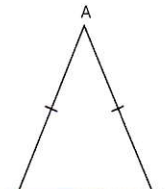
✓ **după lungimile comparative ale laturilor lor:**

triunghi **oarecare**
sau **scalen**

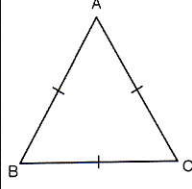
oricare două
laturi sunt
diferite

triunghi
isoscel

două dintre laturi
sunt congruente

triunghi
echilateral

toate laturile
sunt congruente

❖ În triunghiul dreptunghic, laturile care formează unghiul drept se numesc **catete**, iar latura opusă unghiului drept se numește **ipotenuză**.

❖ Suma măsurilor unghiurilor unui triunghi este 180° .

❖ Numim **unghi exterior** al unui triunghi un unghi adiacent și suplementar cu un unghi al triunghiului.

❖ Prelungind laturile $\triangle ABC$ se formează 6 unghiuri exterioare, congruente două câte două (unghiuri opuse la vârf).

❖ **Măsura unui unghi exterior** al triunghiului este egală cu suma măsurilor celor două unghiuri ale triunghiului neadiacente lui.

Bisectoarele unghiurilor unui triunghi

❖ Bisectoarele unui triunghi sunt concurente. Punctul lor de intersecție (I) este **centrul cercului înscris în triunghi**.

❖ **Cercul înscris** într-un triunghi este un cerc aflat în interiorul triunghiului pentru care toate laturile triunghiului sunt tangente.

Mediatoarele laturilor unui triunghi

❖ Mediatoarele laturilor unui triunghi sunt concurente. Punctul lor de intersecție (O) este **centrul cercului circumscris triunghiului**.

❖ **Cercul circumscris** unui triunghi este cercul care conține toate vârfurile triunghiului. Despre triunghi spunem că este **înscris în cerc**.

❖ Centrul cercului circumscris este în **interiorul** triunghiului în cazul triunghiului ascuțitunghic, în **mijlocul ipotenuzei** în cazul triunghiului dreptunghic și în **exteriorul** triunghiului în cazul triunghiului obtuzunghic.

Înălțimile unui triunghi

❖ Segmentul care unește un vârf al unui triunghi cu piciorul perpendicularei duse din acel vârf pe dreapta suport a laturii opuse se numește **înălțime**.

❖ Dreptele suport ale înălțimilor unui triunghi sunt concurente. Punctul lor de intersecție (H) se numește **ortocentrul triunghiului**.

❖ În cazul triunghiului ascuțitunghic ortocentrul este situat în interiorul triunghiului, în cazul triunghiului dreptunghic ortocentrul coincide cu vârful unghiului drept, iar în cazul triunghiului obtuzunghic ortocentrul este în exteriorul triunghiului.

Medianele unui triunghi

❖ Segmentul care unește un vârf al unui triunghi cu mijlocul laturii opuse se numește **mediană**.

❖ Medianele unui triunghi sunt concurente. Punctul lor de intersecție (G) se numește **centrul de greutate al triunghiului**.

❖ Centrul de greutate este situat, pe fiecare dintre mediane, la două treimi față de vârf și o treime față de latură.